

Lingüística

El nacionalisme revelat

■ **Albert Pla**

El llibre podria dur una faixa promocional que digués: “Tot el que volia sentir d'un espanyol i es pensava que mai no diria”. Perquè sembla impossible que des de l'Espanya profunda algú afirmi que el nacionalisme dels *no nacionalistes* és molt més perillós i intransigent que el dels anomenats *nacionalistes*. Però si d'aquí pot sortir un Pericay parlant de la persecució del castellà, ja era hora que d'allà ens arribi un Moreno Cabrera denunciant la voluntat del castellà d'esdevenir l'única llengua de l'Estat. Serà una llàstima si troba més lectors a Catalunya o el País Basc, com temo, que a Castella o Extremadura, perquè aquella pedagogia que tant reclamem dels intel·lectuals espanyols arriba aquí fins a les últimes conseqüències. Ningú des de Madrid ha dit de manera tan clara i rigorosa que allò que la majoria d'espanyols

consideren sentit comú i, per tant, indiscutible és en el fons una ideologia destructiva, i que el castellà que segons Joan Carles no s'ha imposat mai a ningú ha destruït violentament en els darrers cinc se-

gles una enorme riquesa cultural i lingüística.

■ **Altermundialisme**

L'autor és en tot moment conscient que ell també parla des d'una ideologia, la que rebutja de ple l'actual procés

de globalització i aposta per un altre món basat en un desenvolupament més equitatiu. I el paral·lelisme que fa entre imperialisme lingüístic i explotació capitalista obre l'interrogant sobre fins a quin

punt una aposta conseqüent per la diversitat lingüística i les llengües minoritàries no ens exigiria també qüestionar les bases d'un model econòmic que no para d'uniformitzar-nos en tots els sentits.*

El nacionalismo lingüístico. Una ideología destructiva

Juan Carlos Moreno Cabrera
Península, 2008
Preu: 20,5 euros
Pàgines: 223

■ **La rigorosa denúncia d'una ideologia que de tan interioritzada ha esdevingut invisible per als qui la pateixen**

1 2 3 4 5

Moreno Cabrera diu amb coratge el que els seus no volen sentir

JORDI GARCIA

Història

El patriota i els cecs

■ **Àngel Duarte**

Als anys 1930 tota mena de col·lectius s'acolliren a l'esperança que generà la República per tal d'intentar millorar les condicions d'existència. Fou el cas dels cecs.

La de Roc Boronat és la vida d'un militant d'Estat Català que després d'haver participat en tota mena de conspiracions al costat de Macià va fer-se visible com un dels gestors de la política d'assistència social de la Generalitat. Des d'aquí impulsà la creació del Sindicat de Cecs de Catalunya. Els cecs havien iniciat ben sols el camí per sortir de l'horitzó de mendicitat o de dependència familiar a què estaven encadenats, i trobaren en Boronat i en les màximes instàncies del govern autònom uns aliats amatents. La derrota en la Guerra Civil abocà Boronat als camps de refugiats i a l'exili americà i obligà els cecs a reprendre, tot acceptant el retorn d'una beneficència arcaica, el lent camí de superació de barres i de lògiques de marginació.

Com a biografia, el llibre resulta interessant quan, gràcies al material trobat, els autors relliguen la peripècia personal amb la dels ideals i la política. Com a esforç de recuperació de la memòria del Sindicat de Cecs ho és tothora, de captivador.*

Roc Boronat. El republicà que va fundar el Sindicat de Cecs de Catalunya

Jordi Amat i Betsabé Garcia
Pòrtic
Barcelona, 2008
Preu: 18 euros
Pàgines: 318

1 2 3 4 5

JOCNOU

Elfriede Jelinek

EMILI TEIXIDOR

Un teatre de Barcelona anuncia l'estrena d'una obra de l'escriptora austríaca i premi Nobel Elfriede Jelinek, coneguda entre nosaltres per les seves novel·les i per l'adaptació que Michael Haneke va fer de *La pianista*, interpretada per Isabelle Huppert. Els lectors de les seves obres saben que la Jelinek combina la tècnica narrativa més arriscada amb la crítica social més avançada, lluny de convencionalismes i complaències de qualsevol mena. Ella mateixa ha dit que els seus personatges són només penja-robes en els quals penja el llenguatge. La llunyania amb què l'autora observa i descriu les històries fa una sensació de

fredor i indiferència que alguns lectors troben excessiva.

■ **El llenguatge** també està impregnat per teories feministes amb les quals la novel·lista intenta posar en evidència el poder patriarcal que encara regeix la societat austríaca, igual com encara perduren tot d'hàbits feixistes d'èpoques que haurien de ser oblidades i enterrades. És allò que deien algunes feministes, que llegir per a una dona és un suïcidi psíquic, perquè és llegir com un home i ella mira de capgirar aquesta actitud o com a mínim de fer-ne conscients els lectors/lectores. Hi ha estudiosos que expliquen aquest

distanciament crític per la raresa de la personalitat de l'autora, que pateix una tensió entre les temptacions de participar en el corrent vital i emocional del temps, i la tendència a allunyar-se de tot, a tancar-se en les seves coses i a no voler saber res del món exterior.

■ **No va presentar-se** a rebre el Nobel, la concessió del qual va provocar la dimissió d'un dels membres, que va criticar l'obra de l'autora premiada per ser una mena de desagradable pornografia pública i per manca d'estructura artística. El premi li va ser atorgat, segons la majoria del jurat, “pel seu doll musical de veus i contraveus en

novel·les i teatre que amb extraordinari zel lingüístic revela l'absurditat dels clixés socials i el seu poder subjugador”.

■ **Els lectors** també es divideixen en partidaris aferrissats i detractors ferotges. Els orígens jueus de Jelinek, l'estricta educació musical, els atacs d'ansietat que la van obligar a no sortir de casa durant un any, l'internament del pare en un manicomí, fins i tot la seva pertinença al Partit Comunista, tot ha estat examinat per explicar la crítica demolidora que fa a tota mena de poder: sexual, polític, econòmic i fins i tot el que fa malbé les muntanyes i paisatges, que omplen les seves obres.*